

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN

PHẠM VĂN HỒNG

**PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP VỪA VÀ NHỎ
Ở VIỆT NAM TRONG QUÁ TRÌNH HỘI NHẬP QUỐC TẾ**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Hà Nội - 2007

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Các DNNVV có vai trò to lớn trong việc phát triển kinh tế xã hội của các nước. Việc phát triển DNNVV cho phép khai thác và sử dụng có hiệu quả các nguồn tài nguyên thiên nhiên, nguồn vốn, công nghệ và thị trường; tạo công ăn việc làm cho người lao động; góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế; giảm bớt chênh lệch giàu nghèo; hỗ trợ cho sự phát triển các DN lớn; duy trì và phát triển các ngành nghề truyền thống,...

Với một số lượng đông đảo, chiếm tới hơn 96% tổng số DN, tạo công ăn việc làm cho gần một nửa số lao động trong các DN, đóng góp đáng kể vào GDP và kim ngạch xuất khẩu của cả nước, các DNNVV Việt Nam đang khẳng định vai trò không thể thiếu của mình trong quá trình phát triển kinh tế xã hội của đất nước.

Tuy nhiên, trong điều kiện nền kinh tế Việt Nam ngày càng hội nhập sâu vào nền kinh tế thế giới, đã tạo ra không ít những cơ hội và thách thức đối với sự phát triển của các DNNVV. Hội nhập kinh tế quốc tế không chỉ đòi hỏi có sự thay đổi mạnh mẽ từ phía chính phủ, mà còn đòi hỏi có sự thay đổi cơ bản trong chính các DNNVV để nâng cao năng lực cạnh tranh của mình nhằm tận dụng các cơ hội và giảm thiểu các thách thức có thể xảy ra.

Đề tài về DNNVV đã thu hút được sự quan của nhiều học giả, các nhà nghiên cứu, và các nhà hoạch định chính sách trong những năm gần đây. Đã có nhiều sách, báo và các công trình nghiên cứu về DNNVV (được nêu chi tiết hơn trong phần “tổng quan tình hình nghiên cứu”). Tuy nhiên, cho đến nay, chưa có một luận án tiến sỹ nào viết về sự phát triển của các DNNVV trong quá trình hội nhập quốc tế.

Xuất phát từ thực tiễn đó, đề tài "*Phát triển DNNVV ở Việt Nam trong quá trình hội nhập quốc tế*" đã được chọn để nghiên cứu.

2. Mục đích nghiên cứu

Luận án đề xuất một số giải pháp và kiến nghị nhằm tiếp tục khuyến khích phát triển DNNVV trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế.

3. Nhiệm vụ nghiên cứu

Để đạt được những mục đích nghiên cứu nêu trên, luận án có các nhiệm vụ sau:

➤ Nghiên cứu và hệ thống hoá các vấn đề lý luận liên quan đến sự phát triển DNNVV. Tổng kết kinh nghiệm phát triển DNNVV trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế của một số nước trên thế giới.

➤ Phân tích, đánh giá thực trạng DNNVV và môi trường thể chế phát triển DNNVV trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế.

➤ Đề xuất phương hướng và một số giải pháp nhằm tiếp tục phát triển DNNVV có hiệu quả hơn trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của luận án là thực trạng và lý luận phát triển DNNVV ở Việt Nam trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế.

Phạm vi nghiên cứu: Luận án giới hạn nghiên cứu sự phát triển DNNVV trong quá trình **hội nhập kinh tế quốc tế** mà không nghiên cứu DNNVV trong những điều kiện hội nhập khác. Luận án cũng giới hạn nghiên cứu sự phát triển DNNVV trong những năm đổi mới (sau năm 1987), nhất là sau khi có Luật DN ra đời. Lịch sử phát triển DNNVV của Việt Nam không thuộc phạm vi nghiên cứu của Luận án.

5. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp duy vật biện chứng và duy vật lịch sử được luận án sử dụng xuyên suốt trong quá trình nghiên cứu thông qua các công cụ phân tích,

tổng hợp, so sánh từ các dãy số liệu thống kê của GSO, Tổng cục thuế, MPI và các nguồn số liệu khác. Bên cạnh đó, luận án còn tiến hành khảo sát, điều tra các DNNVV; tham vấn ý kiến của các nhà DN, các nhà hoạch định chính sách, các chuyên gia trong lĩnh vực phát triển DNNVV.

6. Những đóng góp của luận án

➤ Đánh giá thực trạng DNNVV và môi trường thể chế phát triển DNNVV trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế thông qua các cuộc khảo sát ở các địa phương trên toàn quốc.

➤ Đề xuất quan điểm mới về các tiêu chí xác định DNNVV thông qua quá trình nghiên cứu các vấn đề lý luận về phát triển DNNVV. Rút ra bài học cho Việt Nam từ việc tổng kết kinh nghiệm phát triển DNNVV trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế của một số nước trên thế giới.

➤ Đề xuất một số giải pháp nhằm tiếp tục khuyến khích phát triển DNNVV có hiệu quả hơn trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế.

6. Kết cấu của luận án

Ngoài phần mở đầu, phụ lục, danh mục tài liệu tham khảo và phần kết luận, luận án được trình bày trong 3 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận về phát triển DNNVV trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế.

Chương 2: Thực trạng phát triển DNNVV ở Việt Nam trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế.

Chương 3: Phương hướng và giải pháp phát triển DNNVV ở Việt Nam trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế.